نادر سلیمانی:

چرا باعث شدند تیم «ساعت خوش» پراکنده شود؟

نادر سلیمانی که در اسفند ماه، ۵۵ ساله شد، برای همه مـــردم ایران آرزوی آرامش می‌کند و می‌گوید: آرزو می‌کنم خداوند هوای همه مردم عزیز ما را داشـــته باشد؛ نه من، نه آنکه خیلی مومن است و نه آنکه خودش می‌گوید آدم بدی است، بلکه همه.

ایـــن بازیگر که مدتی اســـت در ســـریال‌های تلویزیون ایفای نقش ندارد، معتقد اســـت: سانســـورهای بیش از حد همیشه به کارها آســـیب می‌زند و این یک ایراد اساسی در صداوسیماســـت. ما باید کمی مردم را آگاه کنیم تا بیشتر درباره مسائل روز فکر کنند.

نادر سلیمانی در گفت‌وگویی با ایسنا، ابتدا از آرزوهایش برای مردم ایران گفت.

این هنرمند خاطرنشان کرد: دعای من برای مردم کشورم این است، خداوندا این سرزمین را در امان بدار. ایران و ایرانی لایق همه چیزهای خوب هستند. من از صمیم قلب می‌گویم که ایرانیان به قدری باهوشـــند که لایق بهترین‌ها هستند. خداوندا امسال دل همه مردم ما را خوش کن. برکت برسان به سفره‌هایشـــان و آرزوهای بزرگ و کوچکشان را برآورده کن. من یک بنده کوچک خداوندم و از خدا می‌خواهم مردم در سال جدید به یک آرامش و آسوده خیالی کامل برسند.

مخاطب تلویزیون با ۱۰ سال قبل فرق کرده است

ســـلیمانی در ادامه این گفت وگو در پاســـخ به پرسشی درباره حضور کمرنگش در سریال‌ها و چرایی اُفت بینندگان تلویزیون، ابتدا به تفاوت مخاطب ســـینما و تلویزیون اشاره کرد و گفت: اساسا مخاطب سینما و تلویزیون خیلی متفاوت هستند. مخاطب تلویزیون، عام ولی در عین حال بسیار دانا و زیرک است؛ ضمن اینکه مخاطبان این روزهای تلویزیون با ۱۰ سال قبل خیلی فرق کرده اند. متاسفانه ما در تلویزیون کارهایی می‌بینیم که حتی مورد پســـند عموم هم نیستند چه برسد به مخاطب دانای تلویزیون. ما داستان‌های خوب و ســـوژه‌های نابی در زندگی روزمره مان برای سریال سازی داریم ولی از آنها اســـتفاده نمی‌کنیم. یکی از این ســـوژه‌ها مسئله فقر و یا ثروت بیش از حد است.

وی ادامه داد: به یاد دارم زمانی که ســـال‌ها پیش آقای ارگانی از مدیران شبکه سه سیما بودند، فردی بسیار دانا بود و پای خیلی از اتفاقات می‌ایستاد تا کارگردان و عوامل اذیت نشوند ولی الان دیگر مثل سابق نیست. به عنوان مثال همین رانت خواری‌ها و پول‌هایی که از مملکت خارج می‌شود، یک سوژه ناب برای سریال‌ســـازی است که ما نمی‌توانیم از آن استفاده کنیم.

حواسمان باشد طنزهایمان به لودگی نرود

ســـلیمانی که در جشنواره فجر امســـال برنده سیمرغ بلوریـــن بهترین بازیگر نقش مکمل مرد بخاطر ایفای نقش در فیلم «ضد ۱۴۰۰» شد، سپس به بحث کمدی در ساخت سریال‌ها اشاره و اظهار کرد: به نظرم در بحث کمدی سوژه یابی خیلی مهم تر اســـت تا کارمان به سمت لودگی نرود؛ ضمـــن اینکه به نظر من طنز و کمـــدی با هم فاصله دارند. کمدی هدفش خنداندن اســـت اما طنز گزنده اســـت و در عین همین گزنده بودن، آگاهی‌بخشـــی هم دارد. کمی باید جسارت عزیزان ما بیشتر شود.

صادقانه بگوییـــم الان تهیه کننده‌هـــا و کارگردانانی را می‌بینیـــم که کارهـــا را بهم می‌بافند و تحویـــل تلویزیون می‌دهند و با خـــود می‌گویند مخاطب که نمی‌فهمد؛ خیر، اینگونه نیست. الان کودکِ ۱۰ ساله هم کاملا آگاه است.

بازیگر مجموعه‌های «ساعت خوش»، «باغ مظفر»، «مرد هزارچهره»، «معمای شاه» و «کلاه پهلوی» تاکید کرد: یکی از ایرادهای سریال‌های حوزه طنز این است که وقتی کاری پخش می‌شود، عده‌ای می‌گویند به ما توهین شده است، در حالی که این طور نیست. متاسفانه سانسورهای بیش از حد همیشه به کارها آسیب می‌زند.

مـــا باید کمی آگاهی مردم را بـــالا ببریم و اجازه بدهیم مـــردم درباره مســـائل زندگی کمی فکر کننـــد. همین امر باعث می‌شـــود تلویزیون رونق بالایی بگیرد؛ البته منظورم این نیســـت که برخلاف جامعه حرف بزنیم خیر، هدف من جذب مخاطب و اعتمادسازی است. سریال‌های ما به لحاظ تکنیکی و ســـوژه ضعیف شـــده اند و این مسئله باید ریشه یابی شود.

احساس مسوولیت نسبت به کودکان

او ســـپس به اهمیت کار در حوزه کودک اشاره و تاکید کرد: تنها کاری که من همیشه گفتم و پایش هم می‌ایستم، کار کودک اســـت و این را وظیفه شخصی خودم را می‌دانم که کودکان ما بدون برنامه نمانند. به همین خاطر است که طی این سال‌ها با گروه «محله گل و بلبل» و «کارآگاه نجار» همکاری داشـــتم و همچنان هم همکاری خواهم داشت. ما باید در حوزه کودک به گونه ای عمل کنیم که کودکانمان پای برنامه‌های بزرگسالان ننشینند.

نمی‌دانم سیاست صداوسیما چیست؟

او در بخشـــی دیگر از صحبت‌هایش با اشـــاره به سوژه یابی در مقوله طنز یادآور شـــد: ما در حوزه طنز سوژه‌های زیادی برای پرداخت داریم. افرادی مثل رضا عطاران، مهران مدیری و سعید آقاخانی، از دوستان بسیار خوب من در حوزه طنز هستند ولی نمی‌دانم سیاست صداوسیما چیست؟ من کاره‌ای نیستم که بخواهم درباره سیاست‌های سازمان حرف بزنم اما دوست دارم مخاطبان را به گونه‌ای جذب کنیم که وقتی سریالی تمام می‌شود، مثل گذشته از آن یاد کنند. ما در حوزه سریال‌سازی نویسندگان خیلی خوبی هم داریم اما از آنها استفاده نمی‌کنیم.

«ساعت خوش» هنوز مخاطب دارد

این هنرمند در عین حال ســـاخت سریال‌های تلویزیون در دقیقه ۹۰ را از دیگر ایرادهای صداوســـیما برشمرد و در این زمینه تصریح کرد: یکی دیگر از ایرادهای تلویزیون این است که سریال‌ها را در دقیقه ۹۰ می‌سازند. یک ایراد دیگر اینکه وقتی سریال‌های ما مخاطبان خودشان را می‌گیرند، به جای اینکه آنها را تقویـــت کنیم، نیروهای خوب به آنها بدهیم و به آنها انرژی بدهیم تا کارشان را ادامه بدهند دقیقا وقتی پرمخاطب شـــدند، آنها را می‌زنیم! که این اتفاق اصلاً خوب نیست. به عنوان مثال اگر بخواهیم مقایسه ای داشته باشـــیم باید بگوییم سریالی مثل «ساعت خوش» هنوز هم مخاطب دارد و هنوز هم وقتی بازپخش می‌شـــود طرفداران زیادی دارد و به من پیام می‌دهند، اما چرا باعث شـــدند این همه جوان خوبی که اجرای خوب داشـــتند از هم پراکنده شـــدند و هر کسی به یک سویی رفت؟ در حالی که می‌شد ادامه پیدا کند.

بعد از «لامینور»، «علفزار» هم از اکران نوروزی حذف شد

معاون ارزشـــیابی و نظارت ســـازمان ســـینمایی، گفت: فیلم‌های سینمایی «لامینور» و «علفزار» مشکلی برای اکران ندارند ولی برای نوروزی انتخاب نشدند. به گزارش خبرنگار سینمایی ایرنا، حبیب ایل بیگی در حاشـــیه مراســـم تقدیر از مدیرعامل سابق موسسه «سینما شـــهر» و در پاسخ به این پرسش که چرا فیلم‌های لامینور و علفزار از اکران نوروزی حذف شدند؟ گفت: انتخاب فیلم‌های نوروزی با سازمان ســـینمایی است و سازمان برای اکران در این مقطع با جمیع شرایط باید فیلم‌ها را انتخاب کند که در جمع‌بندی نهایی دو فیلم لامینور و علفزار در این فهرســـت قرار نگرفتند. وی درباره اینکه دلیل این انتخاب نشدن چه بوده؟ گفت: اینطور به جمع‌بندی رســـیدیم. ایل‌بیگی همچنین در واکنش به این موضوع که ممیزی یا سانسور موجب حذف اکران نوروزی لامینور بوده اســـت، گفت: نه اصلاً چنین چیزی نیســـت. این‌ها (لامینور و علفزار) فیلم‌هایی هستند که مجوز می‌گیرند مشکلی برای اکران ندارند ولی برای اکران نوروزی انتخاب نشدند. درواقع ما بر اساس پارامترهایی به هفت فیلم رســـیدیم که روز گذشـــته نهایی و به شورای صنفی نمایش اعلام شدند و اسامی آن‌ها نیز امروز احتمالاً از سوی شورا اعلام خواهد شد. معاون ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی پیشتر در گفت وگو با خبرنگار ســـینمایی ایرنا و در پاســـخ به این پرسش که اسامی فیلم‌های سینمایی اکران نوروز ۱۴۰۱ چه زمانی نهایی می‌شوند، گفته بود: راجع به هیچکدام از فیلم‌ها صحبت نمی‌کنم چون ما جمع بندی مان را طبق آیین نامه شورای صنفی نمایش در جلسه ای که مختص اکران‌های نوروزی است، اعلام می‌کنیم. وی گفته بود که آیین نامه تصریح کرده است که باید شورایی متشکل از مدیرعامل خانه سینما، معاون ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی، دبیر شـــورای صنفی نمایش، مدیرکل نظارت بر نمایش سازمان سینمایی و یک نفر کارشناس حوزه این موضوع به انتخاب رئیس ســـازمان سینمایی نسبت به انتخاب و تعیین فیلم‌های اکران نوروزی اقدام کنند. ایل بیگی این موضوع را هم توضیح داده بود که امسال شورای صنفی نمایش اسامی فیلم‌هایی را با عنوان پیشنهادات خود عنوان کرده است که این فیلم‌ها به همراه باقی فیلم‌هایی که در فهرست ۲۱ فیلم متقاضی اکران هستند از سوی سازمان بررسی می‌شوند.

بازیگران ایران در سن پختگی به حاشیه رانده می‌شوند

بازیگر سریال «زخم کاری» گفت: بازیگران بر عکس تمام دنیا در ایران وقتی به سن پختگی و میانسالی می‌رسند به حاشیه رانده می‌شوند که بخشـــی از این مساله بخاطر ناآشنایی به هنر است. ســـیاوش طهمورث در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا با گلایه از اینکه بازیگران برخلاف تمام دنیا که در ســـنین بالاتر و درخشش مورد توجه و اهمیت بیشتری قرار می‌گیرند، اظهار داشت: این روند در ایران برعکس است و متاسفانه شاهد کنار گذاشته شدن بازیگران در زمان میانســـالی و در عین پختگی و تجربه کاری بالا هستیم.

وی یکی از مصداق‌های این بی توجهی را غیبت هنرمندان پیشکسوت در مراسم افتتاحیه و اختتامیه جشنواره فجر عنوان کرد و افزود: ۵۷ سال است در حرفه بازیگری هستم اما یک بار هم به افتتاحیه جشنواره فجر دعوت نشدم. حرفم در نشســـت خبری فیلم هناس هم این بود که چرا هنرمندان در افتتاحیه و اختتامیه جشنواره فجر حضور ندارند و به جای آنها دوســـتان و آشـــنایان دست اندرکاران جشنواره را می‌بینیم. پس این جشنواره برای کیست؟ گلایه من از این بود. این بازیگر پیشکسوت دلیل این بی توجهی را عدم آشنایی و اشراف کامل برخی از مدیران هنر دانست و ادامه داد: وقتی عاشقانه وارد این عرصه و گرفتار این هنر شدم، هیچوقت به فکر جایزه نبودم. جایزه وقتی برای من ارزش دارد که داوران برای هنر ارزش قائل شوند. طهمورث گلایه کرد: من هیچ! ولی آقای نصیریان دست کم ۱۰ کار بی‌نظیر در کارنامه دارند چرا این‌ها را در نظر نمی‌گیرند و تنها در طول دوران کار هنری ایشان باید شاهد اهدای جایزه مکمل فجر به این هنرمند باید باشیم. وی در ادامه درباره بازی درخشان خود در سریال زخم کاری (۱۴۰۰، محمدحسین مهدویان) گفت: هر نقشی که قبول می‌کنم آن کاراکتر را حس می‌کنم و دوست دارم در زندگی او شریک باشم. بازیگر سریال زیر تیغ (۱۳۸۵، محمدرضا هنرمند) درباره برنامه‌های خود برای نوروز امسال نیز تصریح کرد: در خانه می‌مانم. کتاب می‌خوانم، تلویزیون نگاه می‌کنم و به دید و بازدید می‌روم. طهمورث از معرفی یک کتاب خاص برای مطالعه نوروزی خودداری کرد و گفت: همه کتاب‌ها خوبند، از کتابی که به اشتباه فکر می‌کنید محتوا ندارد را می‌توانید بخوانید تا آثار نویسندگان مشهور دنیا.

«شادی در کسب و کار» روانه بازار کتاب شد

کتاب «شادی در کسب و کار» با گردآوری محســـن مطیعی (عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی) و راضیه بیرنک (دانش‌آموخته دانشگاه علامه طباطبایی) منتشر شد.

به گزارش ایسنا، در مقدمه مولف این کتاب که توسط انتشـــارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران منتشر شده، آمده است: «شادی چیست؟ ســـئوالی که ذهن بشـــریت را به خود مشغول کرده و انسان با انجام فعالیت‌های گوناگونی در پی دستیابی به آن است. «ایمانوئل کانت» در بحث مابعدالطبیعه اخلاق، شادی را بزرگ‌ترین هدف بشـــر در زندگی برمی‌شـــمارد. در واقع خوشحال بودن اولین قدم برای هر کاری است که می‌خواهیم با موفقیت انجام دهیم. همه ما می‌خواهیم خوشحال باشیم اما خوشحال بودن به چه معناست و در زندگی روزمره چه کاری می‌توانیم انجام دهیم تا شادتر باشیم؟ چگونه می‌توان در محیط کار شاد بود؟

این کتاب پاســـخی شـــگفت‌انگیز به همه سئوالات شادی در زندگی و شادی در کسب و کار است. شاید بپرسید چرا شادی در کسب و کار؟ از آنجایی که کار جزء جدایی‌ناپذیر زندگی انســـان است و برای دستیابی به زندگی خوب، مردم باید در سازمان‌های خوب کار کنند و این امر موجب می‌شود بیشـــتر زندگی خود را در محل کار خود سپری کنند که موجب اهمیت مسأله شـــادی در کسب و کار اســـت. امروزه مدیران در پی راهکارهایی برای افزایش شادی در کســـب و کار هستند چون به طور مستقیم به افزایش بهره‌وری و سود و ... منجر می‌شود.

می‌توان دو رویکرد نسبت به شادی داشت. رویکـــرد اول این‌که شـــادی براســـاس تجربه زیســـته ما بوده و تکرار وضعیت موجب شادی است. مانند استشمام بویی که از آن خاطره‌ای فرح‌بخش داریم یا شنیدن موسیقی‌ای که ما را به یاد تجربه‌ای شاد می‌اندازد.

رویکرد دیگر می‌تواند شادی را به ماهیت و وضعیتی که در آن قرار گرفته‌ایم فارغ از تجربه زیسته نسبت دهد. اگرچه از یک نگاه فلسفی شادی متکی به تجربه است اما خبر خوب این اســـت که شادی از اقدامات ما ناشی می‌شود و اقدامات عملی وجـــود دارد که می‌توانید برای ایجاد شادی بیشتر برای خود و اطرافیان خود انجام دهید. این کتـــاب در ۳ فصل گردآوری شده است که در فصل اول در رابطه با شادی و کسب و کار، در فصل دوم درباره ۱۰ کلید برای زندگی شـــاد شامل ایده‌ها، بینش‌ها و اقدامات عملی که می‌توانید برای ایجاد شـــادی بیشتر برای خود و اطرافیان خود انجام دهید و بالاخره در فصل سوم درباره هر کلید شادی به معرفی کســـب و کاری در همان حوزه پرداخته است که می‌تواند به‌عنـــوان ایده‌ای برای کارآفرینان در راه‌اندازی کســـب و کارهای مشـــابه باشد. همچنین می‌تـــوان با به‌کارگیـــری کلیدهای مطرح در کتاب و افزایش شادی در محیط کار از نتایج شگفت‌انگیز آن بهره برد.

همچنین بر اســـاس این خبر، انتشـــارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران نسخه کاغذی کتاب «شادی در کسب و کار» را با قیمت ۵۰ هزار تومان و نسخه الکترونیکی آن را به قیمت ۲۵ هزار تومان راهی بازار نشر کرده است.

«سفر قهرمانی یک زن بر آب‌های بی‌نقشه» در نگارخانه آسوریک

نمایشگاه گروهی «ســـفر بر آب‌های بی‌نقشه» در نگارخانه آسوریک برپاست.

به گزارش هنرآنلاین، این روزها نگارخانه آسوریک سلمانشهر میزبان یک نمایشگاه گروهی به کیوریتوری سمانه موسوی با نام «سفر بر آب‌های بی‌نقشه» است. در این نمایشـــگاه ۱۳ هنرمند نقاش همسو با موضوع کلی نمایشگاه یعنی زن بودن و مسأله زنانگی، با نگاهی متفاوت به لحاظ مضمـــون و تکنیک و حضور پررنگ نگاه شخصی خود کنار هم قرار گرفته‌اند.

ســـمانه موســـوی کیوریتور این نمایشـــگاه گفت: کانسپت اصلی شکل‌گیری نمایشگاه «سفر بر آب‌های بی‌نقشه» با نگاهی براندیشه‌های خانم مورین مورداک نویســـنده حوزه زنان شـــکل گرفته اســـت. او زندگی یک زن را به یک ســـفر قهرمانانه تشـــبیه می‌کند و از چگونگی کیفیت این سفر قهرمانی صحبت می‌کند و آنرا از جنبه‌های گوناگون مورد بررســـی قرار می‌دهد. در همین راســـتا در این نمایشگاه ۱۷ اثر از هنرمندان نقاش با نگاه‌های شخصی متفاوت تحت عنوانی کلی در کنار هم قرار گرفته است.

موسوی افزود: از ویژگی‌های بارز این آثار در مسیر نظام بازنمایی «بودگی» زن، لحن شخصی هر هنرمند با ابژه‌هایی متفاوت و پرهیز از کلیشـــه‌های جنسیتی رایـــج در نظام بازنمایی فیگوراتیـــو زن و در مقابل به خدمت گرفتن نگاه شـــخصی برای رسیدن به مفهوم مورد نظر است. در کنار هم قرار گرفتن هنرمندان مرد و زن برای پرداختن به مسأله زنانگی، آثار را در حیطه مضمون به نگاه‌های متفاوتی کشانده است که می‌توان بـــه نوعی نگاه از بیرون و نگاهـــی از درون را برای آن تعریف کرد. البته انســـجام و همســـویی آثار در کلیت یکپارچه و در راستای بیانیه نمایشگاه، تفاوت در نگاه شـــخصی هر هنرمند به موضوع را تحت پوشش قرار داده است. نادر افشاری، روحا تیموری، پرناز داداشی، امیر حسین عالی، حجت عیسی پور، گلدسته قبادی، سمیه مختاری، محجوبه مقدســـی، مهشید موچانی، سمانه موسوی، رضا مهدی نیا و زهرا نادری هنرمندان حاضر در این نمایشگاه گروهی نقاشی هستند.

نیما فلاح نوروز به «کهکشان» می‌رود

مسابقه «کهکشـــان» با اجرای نیما فلاح در نوروز ۱۴۰۱ از شبکه پنج سیما روی آنتـــن خواهد رفت.

به گزارش ایســـنا به نقل از روابط عمومی شـــبکه پنج سیما، مســـابقه تلویزیونی «کهکشان» به عنوان مســـابقه ای در زمینه ارائه فناوری‌هـــای نوین با به تصویر کشیدن سفینه فضایی ایرانی‌ها در سال ۱۴۲۵ و ارائـــه چالش‌های فیزیکی و ارتباطی مختلف، نوروز ۱۴۰۱ هر شب از شبکه پنج سیما پخش خواهد شد.

در هر قســـمت از این مسابقه تلویزیونی گروهی ۵ نفره به کمک مجری برنامه آمده و او را در رمزگشایی از یک نشـــانه یاری می‌کنند. برای این کار از طریق ماشـــین زمان به چهار دوره ارتباطی سفر کرده و با گذر از چالش‌هایی فیزیکی و معمایی با طعم ابزارهای ارتباطی هر دوره، مســـیر خود را برای رمزگشـــایی هموارتر می‌کنند.

کهکشـــان کارســـتان تصویرگـــر دوره ارتباطات شـــفاهی است که ۱۰۰۰ سال قبل از هجرت را نشان می‌دهد، کهکشـــان ادبستان تصویرگر دوره ارتباطات مکتوب است که حوالی سال ۱۳۰۰ را نشان می‌دهد و کهکشـــان دیدســـتان مربوط بـــه دوره ارتباطات دیجیتال اســـت که حوالی ســـال ۱۳۷۰ را به تصویر می‌کشد.

بر این اســـاس یکی از بخش‌هـــای متمایزکننده برنامه، کهکشـــان سروستان است که در حوالی سال ۱۴۲۰ و در ســـفینه فضایـــی ایرانی‌ها رخ می‌دهد. تا کنون در قســـمتهای پخش شده برنامه، صرفا فضای داخلی این سفینه نشـــان داده شده است و با افزوده شدن یک آیتم جدید در ویژه برنامه‌های نوروز، فضای بیرونی این سفینه نیز به تصویر کشیده می‌شود.

از دیگر ویژگی‌های برنامه اپلیکیشـــن AR برنامه اســـت که با ارائه فضایی متاورســـی این فرصت را به مخاطبـــان برنامـــه می‌دهد تا در ماموریت شـــرکت کننده‌ها مشـــارکت کرده و هر قســـمت جوایزی را دریافت کنند.

مسابقه«کهکشان» در ایام نوروز هر شب از شبکه پنج سیما پخش خواهد شد.

نگاه

درباره نمایش‌نامه اتاق سفید

سیدمرتضی سبزقبا

نمایش‌نامـــه کوتاه اتاق ســـفید حاصل نگرشـــی مینی‌مالیستی در شیوه‌ی روایت و پرداخت داستانی اســـت که وجه نمادین آن در جامعه‌ای که به شدت از بی‌نظمی و بی‌عدالتی افسارگسیخته رنج می‌برد، بر وجه رئالیســـتی آن غلبه نکرده است و نویسنده، داستان و شخصیت و روایت را علی‌رغم فضای ایزوله و مجردی که در نســـبت با امر واقع ایجاد کرده، از عنصر باورپذیر بودن دور نکرده است.

در بســـتر روایتِ داســـتان، ظرفیت گســـترده‌ای برای غلتیدن به کلیشه‌های مرسوم نهفته است و تصمیم هوشمندانه نویسنده برای فاصله گرفتن از روایتی هایپررئال از موقعیتی آشـــنا، ما را به جهانی پرتاب می‌کند که با حذف عناصر کلیشه‌ای و با نقض اِلمان‌های روایت‌های رئالیستی، تنهایی بشر را در جهانی- بخوانید صحنه‌ای- که از همه چیز تهی شده، یادآوری می‌کند. جهانِ شخصیت نمایـــش بیش و پیش از آن‌که در پیرامون‌اش شـــکل بگیرد در درون او جای گرفته است. شاید به همین دلیل است که هیچ‌کدام از شخصیت‌های دیگر به عینیت در صحنه حضور ندارند و هر آن‌چه که در هســـتی عینی نمایش‌نامه نمود می‌یابد در جهان ذهنی مرد خلق می‌شوند. درواقع لایه‌های پیدا و پنهان آدم‌های نمایش، به جای جهانِ عینی در جهانِ ذهنی شخصیت اصلی نمایش آشکار می‌شوند.

ما به آن‌چه که از زبان شـــخصیت مرد بیمار می‌شـــنویم خواسته و ناخواسته اعتماد می‌کنیم و لحظه‌لحظه او و جهان او را باور می‌کنیم. او بعد از حضور در بطن ماجراهای اجتماع و مشـــارکت ارادی یا غیرارادی در فرآیند شکل‌گیری جامعه‌ای آرمان‌خواه، حالا به‌شکلی ارادی و هم غیرارادی به کنج عزلتی پرتاب شده است که در آن تجرد، عین رستگاری است. نویسنده همه‌چیز را از زندگی شخصیت اصلی نمایش‌نامه، حذف کرده اســـت. درواقع این شخصیت اصلی نمایش‌نامه است که نویســـنده را واداشته تا او را از همه‌ی قراردادهای نوشته و نانوشـــته‌ی اجتماعی معاف کند و برای او خلوتی بیافریند تا در آن، به جای چنگ‌زدن به تکثرگرایی‌های گیج‌کننده، دســـت‌وپازدن‌های حیرت‌آمیز و یا سرگشتگی‌های بی‌ســـرانجام در عالم واقعی، خود را در اتاقی سفید که چون آیینه‌ای راستین هر چه در آن بیافتد را بی‌پروا اما صادقانه عیان می‌کند بازبیابد و بازبیافریند.

به نظر می‌رســـد نویسنده و ما هم البته اندکی دیر به مرد بیمار رسیده‌ایم. ما همه وقتی به او رسیده‌ایم که او به انتهای خط رسیده است. پریشان‌احوالی او گواه بر این اســـت که او جهان ما را -با تمام قراردادهای نوشته و نانوشته‌اش- اندکی دیر ترک کرده است، هر چند که رستگاری حتی اگر در لحظه‌ی آخر و در آخرین لحظه باشد هم باز رستگاری است. نویسنده و ما زندگی شخصیت اصلی نمایش‌نامه را وقتی پی می‌گیریم که او از جلوت به خلوت رسیده است و خواه ناخواه هیچ راه دیگری ندارد جز همین راهی که نویسنده پیش روی او قرار می دهد. او از این راه ناگزیر است.

در خوانش اول نمایش‌نامه تصور می‌کردم که نویسنده در پایان‌بندی به راهی رفته که کلیشه‌های مرسوم رفته‌اند و او هم مثل خیلی از نویسندگان نوآموز، اســـیرِ اِلمان‌های متعارف پیشین شده است. حالا در خوانش چندباره‌ی اثر اما معتقدم فاخته‌ی مهندس‌پور در طراحی و اجرای عناصر اتاق سفید راه درستی پیموده است. نمایش‌نامه در چهار پرده‌ی کوتاه روایت می‌شود. شخصیت اصلی نمایش‌نامه چهار گام تا رستگاری فاصله دارد. در هر گام و در هر پرده، یکی از ســـه دیوار مرئی صحنه سفید می‌شود. دیوار چهارم در هنر تئاتر، نامرئی است و جایی است که هنرمند آن را به‌نفع حضور مخاطب از میان برداشته است.

این‌جا اما دیوار چهارم خود مخاطب اســـت. مخاطب به مثابه‌ی اجتماعی که شاید علت اصلی وضع موجود برای شخصیت اصلی نمایش‌نامه است روبه‌روی آینه‌ای قرار گرفته اســـت که وضع برساخته از قراردادهای نوشته و نانوشته‌ی خویش را به چشـــم ببیند و در آخرین لحظات خلوت مرد بیمار، رستگاری او را هم به تماشا بنشیند. مخاطب این‌جا عین اجتماع است. آن‌چه که رفته‌رفته در چهار گام به رنگ سفید و به سفیدی کفن درمی‌آید لزوما دیوارهای صحنه نیستند بلکه نویسنده درنهایتِ درایت، آیینه‌ای در برابر اجتماع خود می‌گیرد تا با منطبق دانستن دیوار چهارم با مخاطب، پازل چهارضلعی اثر را تکمیل کند. به‌این‌ترتیـــب هم بار گناهی بزرگ در مواجهه با شـــخصیت اصلی نمایش‌نامه را بـــر دوش اجتماع می‌اندازد و هم با رنگ ســـفیدی که به چهار دیوار مرئی و نامرئی صحنه و جهان نمایش‌نامه می‌بخشـــد هم‌زمـــان جایگاه اجتماع را از متهم به قربانی تغییر می‌دهد. انگار نویســـنده تک‌تـــک افراد جامعه را در مرتبه‌ای دیگر و در موقعیتی دیگر، هم‌چون شخصیت اصلی اثر، قربانی جهان پیرامون‌شان معرفی می‌کند و این مهم را به‌دور از ترفندهای فرم‌گرایانه و صرفا با روایتی مینی‌مالیستی و به‌دور از تکنیک‌های خودنمایانه حاصل می‌آورد. این شیوه‌ی روایت با متانت و به دور از هیاهو قابل‌تحسین است. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های اتاق سفید دیالوگ‌نویســـی و شخصیت‌پردازی شخصیت اول آن است. لحن طنزی که در جای‌جای نمایش‌نامه و به طور مشخص در دیالوگ‌ها و مونولوگ‌های شـــخصیت اول نمایش‌نامه وجود دارد حاصل درک صحیحی است که نویســـنده از شـــخصیت و موقعیت دراماتیک اثر دارد. نویسنده در فضاسازی و شخصیت‌پردازی حس همذات‌پنداری مخاطب را برمی‌انگیزاند و این دو عنصر متن را به‌گونه‌ای باورپذیر طراحی و اجرا کرده است. این متن که در عین ســـادگی پروسه‌ای دشوار را از سر گذرانده است الگوی مناسبی برای خلق موقعیت‌های سهل اما ممتنع از موضوعاتی تکراری و کلیشه‌ای است که مطالعه‌اش می تواند برای هنرجویان و دانشـــجویان رشته نمایش مفید باشد. امیدوارم فاخته مهندس پور بعد از این هم از این نوع نمایش‌نامه‌های کوتاه و مینی‌مال فاصله نگیرد و آثار بیشتری خلق کند.

او نویسنده ای جنوبی اســـت و وارث میراث گرانبهایی است که نویسندگان جنوبی در ادبیات دراماتیک ایران بر جای گذاشته‌اند. شاید تنها چیزی که در این نمایش‌نامه غایب است و می توانست اثر را واجد ویژگی‌های خاص ادبیات جنوب کند اِلمان‌ها و عناصر بومی است. اگر چه تصمیم نویسنده در پرهیز از بهره گرفتن از عناصر جغرافیایی و فرهنگی جنوب، لزوما ضعف این نمایش‌نامه محسوب نمی شـــود اما قطعن استفاده از عناصر زادبوم نویسنده می توانست ارزشی افزوده به ساحت اثر بیافزاید.

نمایشنامه «اتاق سفید» نوشته «فاخته مهندس‌پور» با قیمت ۱۲ هزار تومان پاییز ۱۴۰۰ توسط انتشارات نریمان به‌چاپ رسیده است.

خبر

انتشار «غُصه‌های مجید» برای ۷۴ سالگی مجید انتظامی

«غُصه‌های مجید» اثری از علی جعفری پویان به مناســـبت هفتاد و چهارمین زادروز مجید انتظامی است.

به گزارش ایسنا، وی به عنوان سولیست ویولن و ایده پـــرداز و تهیه کننده این اثـــر اعلام کرد: «غصه‌هـــای مجید روز سه‌شـــنبه ۱۷ اسفندماه ســـاعت ۲۰ منتشر خواهد شد. این قطعه بر مبنای بخشـــی از آثار و تم‌های ماندگار مجید انتظامی برای ویولن و ارکســـتر تنظیم شـــده است. بازنویسی و تنظیم این اثر توسط احسان بیرقدار انجام شده است تا براساس بخشی از موسیقی‌های شناخته شده و ماندگار آقای انتظامی اثری مستقل برای ویولن و ارکستر خلق کند.»

او افـــزود: در این قطعه تم‌های موســـیقی فیلم‌های «از کرخه تا راین»، «بوی پیراهن یوســـف»، «بای سیکل ران»، «وصل نیکان» و «گرگ‌ها» را انتخاب و تمام تلاشمان را کردیم تا پس از گذشت سه دهه از ضبط و اجرای اصلی این آثار، اجرایی استاندارد داشته باشیم.

همایون رحیمیان (مایســـتر)، نیما زاهدی، بردیا کیارس، حامد کرمانی، تینا جامـــه گرمی، امین غفـــاری، مونیکا لران، یگانه حســـینی نیا، آرمین قضاتی، علیرضا چهره قانی، برهان همتی، احســـان شـــامی دانیـــال جورابچی، مجید اسماعیلی، مهرداد عالمی ماکان خویی نژاد، کورش کشاورز و عادل اصغر زاده نوازندگان سازهای زهی بوده اند و آرین قیطاسی نیز ابوا نواخته است.

«غصه‌های مجید» در اســـتودیوی شهر صدا توســـط حمیدرضا آداب (ضبط ارکســـتر زهی) و حامی حقیقی (ضبط ویلن سولو و کنترباس) ضبط شده و میکس و مستر آن را حمیدرضا آداب در استودیوی سرنا برعهده داشته است. ســـوگل ضامنی (طراح و گرافیســـت)، کامبیز باقری (تصویربرداری و عکس)، علیرضا صفرنژاد (تدوین)، ســـمیرا پیمان (عکس پوستر) از دیگر افراد حاضر در این پروژه هستند.